

No. 45

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 14 lutego 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeń. Warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku pracy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

Cena prenumeraty:
w ŁODZI
Kwartalnie Mk. 24.00
Miesięcznie „ 8.00
za roznośzenie
60 ten. miesięcznie.
Z przes. pocztowa:
Kwartalnie Mk. 28.00
Miesięcznie „ 8.50

Kalendarzyk:

Czw. 12 Eulalii P.
Piąt. 15 Jana i Dobr.
Sobot. 14 Walentego K
Niedz. 15 Faustyna M.

REDAKCJA

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed teksem lub w tekście mk. 2.50, za teksem 85 fenig. nekrologi mk. 1.25 za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium ułoża Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

JARMARK-GDANSKI.

Właściciel nowootwierającego się

„DOMU HANDLOWEGO”

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 44

jedzie na Jarmark gdański. Przyjmuje zlecenia handlowe i przedstawicielstwa towarowe. Piotrkowska 44 i p. Sobota Niedziela godz. 10-1 po połud. 3-5.

Narodowość a internacjonalizm.

(I)

Ruch patriotyczny, żywy rozrost poczucia wspólności i solidarności narodowej, hasła odrodzenia wewnętrznego przez wzmocnienie i utrwalenie zdrowych prądów, dążących do oparcia budowy państwowej na podwalinach uświadomionej narodowo społeczności są ruchem w swej formie organicznej zapowiadającym odrodzenie, pełnym bujnej tężyzny a zdrowia.

To hasła, które prowadzą ludzkość do nowych ideałów i zapewniają człowieczeństwu istotny rozkwit przez stworzenie niesłychanego bogactwa różnorodności kultur narodowych, z których każda w swym rozwoju dorzuca nowe wartości do ogólnie — ludzkiej skarbnicy dorobku cywilizacyjnego.

Historja owa „mistrzyni życia” daje nam szereg pouczających przykładów, że wszędzie okres potęgi, rozkwitu i dobrobytu ludów wytwarzała żywe tętno poczucia narodowego, a zanik jego wcześniej czy później wywołuje rozkład i upadek.

Najwspanialszym okresem w dziejach Grecji, obfitującym we wzniosłe przykłady bohaterstwa i wielkości duchowej będzie epoka wojen perskich, gdy w Grekach, choć na krótko, budzi się żywo uczucie patriotyzmu i solidarności narodowej pod grozą zalewu fal barbarzyńskich najeźdźców. Imponujące wyniki zwycięstw zjednoczonego dla obrony narodu dają Helladzie najświetniejszy złoty wiek Peryklesowy. Zanik tych uczuć patriotyzmu ogólnie — narodowego w czasach wojen peloponeskich, smutne rozdwojenie i waśni wewnętrzne przyspieszają ostatecznie upadek nie tylko ich rozwoju, ale i niezależności.

Cała potęga Rzymu ugruntowuje się na tem, co stworzył okres najwyższego rozwoju poczucia narodowego i patriotycznego uduchowienia z czasów walk o hegemonję nad Italią i wojen punickich. Gdy następnie cezaryzm zaczyna opierać swe panowanie na zasadach międzynarodowych koncepcji imperium światowego.

gdy Rzymianie powoli tracą zdrowie a spoiłość narodową, gdy Rzym staje się stolicą świata, a nie centrum rozwoju pogłębiającej zmysł narodowy społeczności, następuje powolny lecz stały rozkład i ostateczny upadek.

Wiek średni jest tryumfem idei międzynarodowości. Języki narodowe podporządkowują się internacjonalnej łacinie. Rozwój nauki i filozofji staje się nawskroś ruchem międzynarodowym, współdziałając dążeniu Kościoła do stworzenia ogólnie — narodowego swego władztwa.

Państwa w swym rozwoju nie biorą wcale pod uwagę indywidualności narodowych łączonych pod jednym berłem ludów Feodalizm rzuca hasła potęgi senjorów i baronów, niezależniących się od władzy dynastów, lecz również jest nawskroś obcy idei narodowości.

Rycerstwo średniowieczne w czasach pochodów krzyżowych opiera swe kanony na przesłankach internacjonalnych, stwarzając z rycerzy kastę jakby pozanarodową, we wszystkich krajach chrześcijańskich rządzącą się tymi samymi prawami, poczuwającą się do pewnej solidarności internacjonalnej między sobą.

Dopiero rozjaśniający mroki średniowieczny humanizm odrodzi poczucie narodowości. Stworzy on wspaniały okres rozkwitu sztuki i literatury narodowych, obali władztwo łaciny i popchnie inne języki nar. na tory rozwoju a doskonałości, a choć szybko zasklepi się on w pseudo klasycyzmie, w samym naśladowaniu wzorów antycznych, zaś w historjografii nauce prawa identyfikować będzie i stworzy teoretyczne podstawy dla szybko opanowującego kraje Europy, „świątęgo absolutyzmu” obcego ideałom narodowości, operującego swą potęgą na interesie dynastji, a nie żywych społeczności narodowych, jednak rzucone między ludy hasła nie zagina lecz tworzą następny okres najwyższego rozkwitu poczucia narodowości, który w wieku 19-ym oprze kulturę ludzkości na nowych podstawach.

Punktem wyjścia odrodzenia idei narodowo-

ści będzie bezspornie rewolucja francuska.

Na tem właśnie opiera się cała żywotność i niesłychana płodność w bogactwa duchowe tego ruchu, że wypływał on z instynktu patriotycznego ludu, który widział, że absolutyzm nie pozwala rozwijać się wszystkim atrybutom duszy narodowej, że hamuje jej nieposkromiony pęd do rozwoju, że idej państwa brutalnie podporządkowuje interesy ludu. Sami rewolucjonści nazywali wszak siebie patriotami. Wystąpili oni do walki z arystokracją, przeżytkiem internacjonalnego rycerstwa średniowiecznego porzuwającą się żywo do międzynarodowej solidarności klasowej, szukającej przeciw oparcia i pomocy u innych państw przeciwko własnym narodowi.

To też rewolucja francuska w walce o niezależność i wolność daje imponujące przykłady solidarności oraz spoiłości społeczeństwa, rozwijającego swą świadomość narodową. Konwent oparty na szerokich masach swego ludu stwarza miljonową armję. Czternaście armji stawia genialny Carnot na stopie wojennej dla obrony praw do niezależności kraju. A jeśli rewolucja francuska stała się ruchem, zapładniającym ludzkość w nowe idee i hasła, niosącym szczytne powiewy wolności po świecie, to swą niespożytość oraz żywotność zawdzięcza właśnie tym wzniosłym celem patriotycznym, które przez pryzmat narodowości rzucały światło swobody i praw człowieka na całą ludzkość.

Rewolucja francuska, stworzywszy przełom na rubieży dwóch stuleci, rzuca narody w w. 19-ym na drogę rozwoju świadomości patriotycznej oraz obrony swych praw.

Za Francją podążą Niemcy, gdzie w okresie wojen napoleońskich zbudził się silne poczucie patriotyzmu i łączności narodowej. Przez owe słynne Jugend — i Tugend — bundy młodzieży akademickiej ruch narodowościowy zataczać będzie coraz szersze kręgi. We Włoszech w tym samym czasie coraz potężniejsza stwarza się będzie irredenta narodowa, która znajdzie swój wyraz w tak pięknych i niechwilnych patriotyzmem poczuciach „leopardi” ego.

Przepiękny, tchnący szczerym idealizmem okres „wiosny ludów” identyfikować będzie hasła wolności z patriotyzmem. „Święte Przymierze” wyraz reakcyjnych dążeń absolutyzmu będzie właśnie przejawem wysiłków podporządkowania ideałów narodowości interesom dynastycznym, w zasadzie swej międzynarodowym. Lecz poczucie narodowościowe wzrasta, a rozwija się z nieposkromionym pędem.

Wiek 19-ty jest szeregiem zwycięstw narodowych dążeń do wolności nad reakcyjnym i międzynarodowym absolutyzmem dynastycznym i państwowym. Wyzwolenie Grecji, Serbji, Bułgarii, wyswobodzenie się Włoch z pod jarzma Austrii i zjednoczenie ich, zjednoczenia Niemiec, obudzenia się żywego poczucia patriotyzmu w Stanach Zjednoczonych, symbolizującego się w sławnej deklamacji Monro-

„Amerykanie dla Amerykanów“ oto jego tryumfy.

Jedną Polską, choć zrywa się kilkakrotnie do walki o niepodległość i broczy w krwi ofiarnej, nie zdoła jeszcze osiągnąć celu swych zabiegów. Jednak ożywczy nurt patriotyzmu i uświadomienia narodowego stworzy wewnętrzną spójność a odporność na zakusy wrażeń i da jej zarazem okres rozkwitu kultury oraz literatury narodowej.

Tymczasem potężny ruch narodowościowy wytworzył w Europie wartości duchowej spotęguje posęp oraz cywilizację, przyczyni się do stałego zróżniczkowania wewnętrznych form życia, zapewni niebywały pęd rozwoju, rozrost dobrobytu oraz kultury.

Wszędzie widzimy niesłychanie dobroczynny wpływ ideałów narodowościowych. Stwarzają z ludzkości rozmaite, mieniącą się tysiącami klejnotami bogactw duchowych i cywilizacyjnych skarbnice, do której każdy naród dorzuca hojną dłonią zdobycze potęgającej się indywidualności swej, i z której zarazem każdy czerpać może i pomnażać swe walory nieskończonymi nigdy, stale zmiennymi i stale nowymi bogactwami.

W ciągu dziejów widzimy że hasła internacjonalizmu w swej istocie są ruchem wstecznym, powodującym upadek, tamującym bieg źródeł wytworów duszy narodowej, zatrzymującym rozwój ludzkości, który wszak polega na zróżniczkowaniu dorobków różno—narodowych, na nieskończonym ich pomiaraniu przez ożywione wpływy wzajemne.

W dalszym ciągu postaramy się dowieść, że internacjonalizm w swej zasadzie jest ruchem nawskroś wstecznym, dążącym do powstrzymania nieposkromionego pędu narodowościowego rozwoju i jako taki stanowi groźne niebezpieczeństwo dla kultury oraz przyszłości ludów świata.

CZ. GUMKOWSKI.

(Ichtiosaurus)

KRONIKA.

— | —

— Echa jubileuszu kapłaństwa.

c) Jubileusz kapłaństwa, który obchodzony był niedawno przez ks. prał. Tymienieckiego, złał niemało dobrodziejstw na parafię św. Stanisława Kostki, której dostojny jubilat jest administratorem.

Oprócz funduszu na zegar wieżowy, zebranego przez Komitet jubileuszowy i wręczono jubilatowi, parafia uzyskała drugi dar.

Na hipotece domu parafjalnego przy ul. Placowej, figurowała kilkunasto tysięcy suma długu na rzecz jednej z przedstawicielek wielkiego przemysłu. Wierzycielka z okazji jubileuszu, sumę tę skreśliła z hipoteki i darowała parafji.

— Sprawa katedry biskupiej.

c) Utworzenie w Łodzi katedry biskupiej ma być w niedługim czasie zrealizowane, gdyż sprawę tę popiera tak wyższe duchowieństwo kraju, jak i najwyższa władza cywilna.

Jeden z tutejszych milionerów na wypadek otwarcia biskupstwa w Łodzi, ofiarowuje własny pałac na rezydencję dla przyszłego dostojnika kościoła. Granice dyecezyj są również oznaczone.

Sprawy aprowizacyjne.

a) Delegaci zaprowiantowania miasta pp. T. Weinert i W. S. bawili w powiecie włocławskim i konińskim, umowy zawarli gdzie na terminowe dostawy zboża, roślin strączkowych i innych ziemiopłodów—oraz oleje.

Produktów tych zakupiono po cenach przystępnych na kilka milionów marek. Pierwsze transporty zamówionych artykułów już nadeszły do Łodzi, mianowicie 12 wagonów grochu, 4 wagony oleju, 2 wagony cykorji i kilka wagonów zboża.

— Otwarcie kursów dokształcających.

a) Dziś w sobotę, o g. 6-ej wieczorem, w lokalu przy ul. Czerwoonej № 8, odbędzie się uroczyste otwarcie kursów dokształcających dla nauczycieli szkół powszechnych.

Wszyscy zapisani słuchacze winni się zgłosić w oznaczonym terminie.

— Czy państwo ma zawiele gotówek?

Stanisław Augustyniak, dorożkarz mieszkający przy ul. Ciemnej N 10 posiada dobrego konia: wcale nieżył powozik-dorożkę, mimo to, że już od sierpnia jeździ na koźle i zarabia nieźle, bo do 200 marek dziennie, w dalszym ciągu pobiera zapomogi rządowe na 3 osoby, a gdy mu kto zwróci uwagę, że to nie ładnie, odpowiada z czelnością:

— Niech płacą, kiedy głupie!

— Na ciepłą odzież.

Dzięki staraniom nauczycielki pani Zofii Borkowskiej dn. 18 I została urządzona choinka w szkole w Dąbrówce Wielkiej z tego połowę ofiarowano na ciepłą odzież marek 90.

— Skasowanie t. zw. „ostatków“.

a) Ministerjum W. R. i O. P. nadeszło do inspektorów szkolnych okólnik zawiadamiający, że dotychczasowe dni wolne od nauki—tak zwane „ostatki“ we wszystkich szkołach po, wszechnych zostały zniesione. Wolny od nauki jest tylko „popielec“.

— Województwo łódzkie.

c) W poniedziałek odbędzie się uroczystość otwarcia działalności województwa łódzkiego. Ceremonję otwarcia poprzedzi nabożeństwo, które odprawione zostanie o godz. 10-ej rano w kościele św. Stanisława Kostki.

— Zjazd gniazd sokolskich

a) W d. 15 bm. o g. 11-ej rano w lokalu przy ul. Nawrot 23 odbędzie się zjazd okręgowy delegatów 19 Towarzystw gimnastycznych „Sokół“.

— Dobry przykład.

c) Kółko rolnicze w Koźlu pod Strykowem, zarządza wśród członków swych zbiórke ziemniaków dla ubogiej diatywy łódzkiej.

Oby przykład ten znalazł jaknajszersze naśladownictwo.

— O warzywa i leguminy.

c) Ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych okólnikiem zwróciło się do Towarzystw rolniczych i kółek włościańskich z poleceniem rozwinięcia propagandy wśród rolników w celu zwiększenia produkcji warzyw i roślin strączkowych.

W wykonaniu powyższego żądania koło łódzkie Polskiego Związku ogrodników delegowało na okręg łódzki kilkunastu swych członków w charakterze objazdowych propagatorów wśród małorolnych sprawy zwiększenia produkcji warzyw, grochów i fasoli. Obowiązkiem delegatów tych będzie jednocześnie pouczanie o zasadach takich hodowli.

— Aresztowanie popisowych.

a) Policja aresztowała dwóch popisowych, którzy ukrywali się przed służbą wojskową, mianowicie na ul. Staro-Zarzewskiej 79 Gabryjela Kalisza, i przy ul. Przedziałkianej 101, Ojzera Klara. Odesłano ich do P. K. U.

— Zabawa kolejarzy.

a) W nadchodzącą niedzielę, t. j. dnia 15 bm. Koło Łódzkie Związku kolejarzy urządza o godz. 3-ej po południu, w lokalu własnym, przy ul. Kilińskiego nr. 73 zabawę taneczną, urozmaiconą niespodziankami, dla swoich członków i ich rodzin.

Powołany do ministerjum.

Profesor Adamowicz, długoletni sekretarz giełdy łódzkiej, następnie dyrektor Szkoły handlowej łódzkiej został powołany na szefa wydziału walutowego przy ministerjum skarbu.

Jestto bardzo wysokie stanowisko, które nasz ekonomista, z żalem pożegna go Łódź, gdzie tyle lat swojej pracy poświęcił. Musi go jednak ustąpić dla sprawy ogólnie narodowej, bo jego prawy charakter i fachowe wykształcenie dają gwarancję, że ważna ta sprawa w uczciwie zostanie się rzeć!

— Ofiara.

Uczniowie wstępnej klasy A. Wyższej Szkoły Realnej zamiast kwiatów, na grób kolegi św. p. Włodzimiera Foksa zebrane 45 marki przeznaczyli na ciepłą odzież dla Żołnierza i złożyli w naszej redakcji.

— Urzędnik magistratu przed sądem.

a) Wczoraj wydział karny sądu okręgowego, rozpatrywał sprawę urzędnika wydziału podatkowego przy magistracie, 25 letniego Emila Rufa, oskarżonego o to, że działając świadomie nadużył władzy i drogą oszustwa przywłaszczył sobie około 3000 Marek. Oskarżony Ruf, przyznał się na sądzie do winy, namówił go nijaki Weyland.

Sąd skazał Emila Rufa na 1 rok więzienia, a przy zastosowaniu amnestji zmniejszył karę o połowę.

— Za łapówkę.

a) Polieja zatrzymała Lunę Wolnerman, zamieszkałą przy ul. Piotrkowskiej № 23 która przemyciła 300 funtów soli i wręczyła policjantowi 100 Mk. łapówki.

Sprawy robotnicze.

— Zebranie Związku betoniarzy.

a) Dziś, w sobotę, o godz. 5-ej wieczorem w lokalach Polskich Związków Zawodowych przy ul. Główniej 31, odbędzie się zebranie ogólne Związku betoniarzy.

— Ze Stow. Robotników Chrześcijańskich.

c) Istniejąca w Domu Ludowym składnica produktów spożywczych Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich, z dniem 1 marca przekształconą zostanie na normalne zrzeszenie spożywcze.

Jutro w sali Domu Ludowego odbędzie się wieczornica, zorganizowana przez sekcję młodzieży przy tym stowarzyszeniu w celu zasilenia kasy na cele oświatowe.

— Żądania pracowników szpitalnych.

a) Między Wydziałem Zdrowotności publicznej i Magistratem a Związkiem pracowników szpitalnych i odkażaczy toczą się pertraktacje w celu ustalenia płacy i pracy.

Stosownie do przedstawionych żądań projektowane płace w porównaniu z dotychczasowymi są wyższe o 50 do 100 pr.

Uwzględniając wszystkie żądania pracowników szpitalnych, przy teraźniejszej drożyznie na produkty spożywcze i inne wydatki Wydziału Zdrowotności mogą wzrosnąć w stosunku do preliminowanych u budżecie 6 milionów do 20 milionów marek.

Wątpliwą jest rzeczą, czy przy teraźniejszym stanie kasy miejskiej wydatki te będą mogły być pokryte.

Pamiętajcie o Górnym Śląsku!

Teatr i sztuka.

Na dzisiejszem popołudniowym przedstawieniu odgrywany będzie po raz ostatni „Tajemniczy Dams” — sztuka I Miranda.

Wiecz. o godz. 7-ej staraniem Komisji Kulturowo-Oświatowej dany będzie „Wieki Fryderyk” A. Nowaczyńskiego z p. Solskim w roli tytułowej. Jutro po południu o godz. 3-ej Teatr będzie dowcipnym wodewilem O. Zafiarta „Za oceanem”, który ze względów natury technicznej grany będzie ostatni raz w sezonie. Wieczór wypełni sztuka M. Gorkija „Wieszanie” jedna z najciekawszych i najsilniejszych sztuk rosyjskiej literatury dramatycznej, w której p. L. Solski daje koncert gry subtelnej wykończonyj, preceryjnie opracowanej w szczegółach.

Komunikaty.

Zarząd Stowarzyszenia rob. Chrześcijańskich.

Ul. Przejazd 1834 urządza dla swych członków i wprowadzonych gości zabawę taneczną w sobotę dnia 14 lutego r. b. o godz. 5-ej po południu. Wejście na zabawę za biletem. Bufet na miejscu.

Z poważaniem Zarząd

Towarzystwo Zwolenników Sportu Sienkiewicza 29.

Urządza zabawę taneczną w niedzielę 15 b. m. o godz. 3 po poł. dla członków i wprowadzonych gości. N436—2.

Tow. Warszawskich Cyklistów w Łodzi.

Urządza w niedzielę d. 15 lutego r. b. o godz. 3 po poł. w sali Grand Hotelu (lokal Miłośników Muzyki — wejście z ul. Krótkiej) dla członków i wprowadzonych gości zabawę taneczną. 427 — 1.

Ofiary

Z okazji imienia księdza prefekta Walentego Malczyńskiego, wychowawcy i personel nauczycielski szkoły Kolei Elektrycznej Łódzkiej składają na flotę polską Mk. 145. 25.

Uczniowie wstępnej klasy A. Wyższej Szkoły Realnej zamiast kwiatów na grób kolegi św. p. Włodzimierza Foksa zebrane 45. marki przeznaczyli na ciepłą dźwież dla Żołnierza złożyli w naszej redakcji.

Dyktatura zdrowotnościowa ententy.

(Od własnego korespond.)

Warszawa. 13. II. Wczoraj o godzinie 10 wieczorem zakończyło się posiedzenie specjalnej Komisji spraw zagranicznych z komisją zdrowia publicznego.

Obecni byli: minister Patek, minister wojny Leśniewski, kierownik zdrowia publicznego dr. Chodźko, premier Skulski, szef sztabu generalnego i szereg posłów.

Posiedzenie rozważało treść depechy posta w Paryżu, hr. Zamoyskiego, donoszącej, że państwa ententy domagają się energicznej walki z tyfuszem w Polsce.

Proponują one utworzenie dyktatury do walki z tyfuszem, której kierownikiem byłby przedstawiciel ententy.

Pod tym warunkiem zaofiarowują na to specjalne pociągi, węgiel, środki opatrunkowe oraz odpowiednie fundusze.

Anglia przeznacza na ten cel 10 milionów funtów.

Premier Skulski zaznaczył, że już miesiąc temu otrzymał depeşe, że w razie nie zwalczenia tyfusu w Polsce, ententa będzie zmuszona urządzić kwarantannę na zachodzie.

Nad tą propozycją wywiązała się ożywiona dyskusja.

Przedstawiciele świata lekarskiego wypowiedzieli się z niewiadomych i dziwacznych przyczyn przeciw dyktaturze tyfusowej ententy.

Postanowieniu dotąd jeszcze nie powzięto.

Z SEJMU.

WARSZAWA. 13 2. (PAT) Posiedzenie sejmowe rozpoczęło oznajmieniem marszałka, że dr. Ohodźko został mianowany kierownikiem Ministerstwa Zdrowia. Przystąpiono do dyskusji nad ustawą o 1 miliardzie na zagospodarowanie odłogów rolnych.

P. Witos, zaprojektował żeby kredyt przyznany być na 6 lat z których 2 lata byłyby bezprocentowe a przez 4 lata płacony 3 proc.

M. Grabski sprzeciwia się tej zmianie.

P. Malinowski wnosi rezolucję aby przedyskutowano tych robotników, którzy obecnie zostali wydalen. Po przemówieniach p. Skupa, Wójcika i min. Grabskiego zabiera głos min. Bardeł który prosi o przyjęcie ustawy. 1 ustawy przyjęto z poprawką min. skarbu to znaczy, że będzie opłata 4 proc. Wszystkie inne artykuły przyjęto oraz rezolucję p. Malinowskiego i Skupa. Pomimo protestu p. Gdyki ustawę przyjęto w trzecim czytaniu.

Przystąpiono do sprawozdania komisji skarbowej budżetowej, w sprawie dalszej emisji biletów Polskiej Krajowej Kaszy Pożyczkowej. Referował p. Wojdaliński.

P. Diamand krytykuje ostro min. skarbu Billińskiego, a następnie Grabskiego i oświadcza, że wyłącznie Sejm jedynie daje gwarancje za emisję

a minister emitując banknoty bez zezwolenia Sejmu podkopuje zaufanie do państwa, domaga się by Sejm odmówił zaufania rządowi.

Min. Grabski wyjaśnia, że emisja nastąpiła z powodu trudności położenia skarbu i rząd nie chciał pominać Sejmu, ale konieczność podyktowała wyjątkowe warunki. W przyszłości min. będzie się starał emisję przeprowadzać dopiero po uzyskaniu zezwolenia Sejmu. Minister prosi o przyjęcie ustawy.

W końcowym ustępie swego przemówienia min. Grabski, wskazał na to że Ministerstwo skarbu zdołało zorganizować urząd poboru podatku.

Wogóle podatki w całym państwie podniosły się. W zakończeniu dyskusji p. Wojdaliński sprzeciwia się wnioskowi p. Diamanda a tylko zgadza się z wnioskiem skreślenia drugiego artykułu.

Izba zgodziła się na skreślenie drugiego artykułu ustawy i całą ustawę przyjęła. Dodatkowo przyjęto uchwałę stwierdzającą, że emisja dalszych banknotów może być przeprowadzona wyłącznie za zezwoleniem Sejmu. Wnioski p. Diamanda odrzucono i ustawę przyjęto w trzecim czytaniu. Na tem posiedzenie zakończono. Odczytano jeszcze szereg wniosków nagłych.

Następne posiedzenie odbędzie się w środę a w przyszłym tygodniu posiedzenia odbywać się będą codziennie z powodu nawału spraw aktualnych.

Na frontach bojowych.

WARSZAWA. 13 2. (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko białoruski: W ożywionej akcji wywiadowczej wzięliśmy jeńców na wschód od Karpeniec i rozbiliśmy bolszewicką obsadę we wsi Terebowa na wschodnim brzegu rzeki Płyn, Zresztą na froncie spokój.

Front wołyński: Większej akcji bojowej nie było.

Front podolski: Działalność wywiadowcza Kuliński pułkownik

Prace komisji sejmowych.

WARSZAWA. 13 2. (PAT) KOMISJA WODNA pod przewodnictwem p. Hausnera postanowiła na wniosek przewodniczącego zwołać ankietę ze sfer technicznych, handlowych i przemysłowych w przedmiocie upaństwowienia żeglugi na Wiśle. Komisja uchwaliła rezolucję wzywającą Ministerstwo robót publicznych do przedłożenia programu co do zdania sprawy co do ograniczenia liczby robotników w warsztatach okrętowych w Modlinie.

KOMISJA KONSTITUCYJNA pod przewodnictwem p. Rataja w obecności wice-ministra Wróblewskiego dokończyła dyskusji w przedmiocie wyboru prezydenta Rzeczypospolitej i przyjęła 14 głosami wniosek rządowy wedle którego wybory dokonywa Sejm i senat. Wniosek p. Rataja, aby wybory dokonywało zgromadzenie elektorów uzyskał 8 głosów, wniosek Poniatowskiego o wybory drogą plebiscytu 4 głosy.

Komisja miejska pod przewodnictwem Suligowskiego poparła akcję aby miasta korzystały z gaziociągu w miarę powiększenia jego sieci. Komisja zażądała dat statystycznych, uznała żądanie co do powiększenia udziału miast w sejmikach powiatowych omawiano także sprawę miejskiej kas oszczędności oraz sprawy ordynacji wyborczych do rad miejskich.

Parcelacja.

(Od wł. korespondenta)

Warszawa 13 II. Według informacji kol sejmowych prezes głównego urzędu ziemskiego polecił komisarzom ziemskim sporządzenia spisu majoratów i zrujnowanych majątków ziemskich w celu zestawienia przynajmniej jednego majoratu i jednego majątku na każdą gminę i przeprowadzenia w nich parcelacji.

ODEZWA OPOLSKA.

SOSNOWIEC 12 2 (PAT) Z Opola donoszą, że gen. Lerond wydał odezwę do mieszkańców, w której oświadcza, że w imieniu państw koalicyjnych obejmuje władzę, aż do ukończenia plebiscytu. Przedstawiciele Francji, Anglii i Włoch oraz wojska koalicyjne przybyły do kraju, jako szczerzy przyjaciele ludności. Komisja koalicyjna zapewniła mieszkańców, że kierować się będzie prawem i sprawiedliwością.

W OPOLU.

SOSNOWIEC 12 2 (PAT) Komisja plebiscytowa na Górnym Śląsku z generałem Lerondem przybyła 11 lutego do Opola.

Niemieckie szlaki.

GDĄSK. 13 2. (PAT) We wtorek miało się odbyć polskie przedstawienie teatralne w hali stożeczni państwowej. Przedstawienie nie doszło do skutku wobec zakazu policji z powodu rzekomego niedostatecznego zabezpieczenia przed ogniem. Do niedawna odbywały się w tej hali przedstawienia niemieckie i nie było obawy o niebezpieczeństwo.

DRUGIE POSIEDZENIE LIGI.

LONDYN 12 2 (PAT) Rozpoczęło się tu drugie posiedzenie Rady Ligi narodów pod przewodnictwem Leona Bourgeois. Bourgeois zaproponował na przewodniczącą Rady Balfoura. W obradach uczestniczą przedstawiciele Anglii, Francji, Włoch, Belgii, Hiszpanii, Brazylii, Japonii i Grecji. Większa część obrad odbyła się przy drzwiach zamkniętych.

LONDYN 12 2 (PAT) Hawas. Prezydent ministrów Milerand, marszałek Poch minister Marechal oraz Berthelot przybyli do Londynu i przyjęci byli przez Lloyd'a Georga. Pierwsza konferencja odbędzie się jutro rano.

Odradzające się Mazury.

UCHWAŁA MAZURSKA W DZIAŁDOWIE.

W niedzielę 8 lutego o godzinie 12 w południe odbyło się zwołane przez Komitet Mazurski i Mazurski Związek Ludowy pierwsze publiczne zebranie ludowe w Działdowie pod przewodnictwem pp. Działoszyńskiego i aptekarza Beckera z Wielbarku; referowali Mazurzy Fryderyk Lejk, prezes Mazurskiego Związku Ludowego, z Elku i Jan Kregielewski z Chorabia. Tysiąc uczestników powzięło bez żadnego protestu z wielkim entuzjazmem następującą rezolucję:

My zgromadzeni Mazury oświadczamy z pełnym przekonaniem, iż chcemy być wiernymi obywatelami Polski i dołożyć swych sił, by uświadomić resz-

te Mazurów z pod zaboru pruskiego, aby połączyli się z nowopowstałą rozkwitającą Rzeczpospolitą Polską.

Przybył do Działdowa Superintendent Generalny kościoła ew. augsburgskiego Ks. Dr. Juliusz Bursehe, aby przekonać się o stanie parafii ewangelickich, przyznanej Polsce bez plebiscytu odcinku Mazowsza Pruskiego. Na plebanji superintendenta powiatu działdowskiego, pastora Barczewskiego, odbyła się konferencja, na którą przybyli wszyscy pastrowie powiatu. Ks. Superintendent Generalny stwierdził, że mimo braku uwiadomienia narodowego wśród pastorów, dusz-pasterze ewangelicy, godząc się ze stanem faktycznym, pragną być lojalnymi obywatelami państwa Polskiego.

Ententa wobec Polski.

Walka z Radą Narodową w Cieszynie.

Cieszyn 13 II (PAT). Po otrzymaniu na piśmie ostatniej uchwały Rady narodowej wyraża międzysojusznicza komisja plebiscytowa zdziwienie, że Rada narodowa dotychczas się nie rozwiązała, i że dalej odbywa posiedzenia oraz, że na tych posiedzeniach dyskusjach i uchwałach zwraca się przeciwko komisji międzyso-

szuszniczej. Po południu rozeszła się tu wiadomość, że między sojuszniczą komisją domagać się będzie tego przeprowadzenia za uchwały ostatniego posiedzenia na którym poddana jej postępowanie ostrej krytyce. W razie nieprzymania zadość uczynienia grozi wydaniem rzeskryptu o formalnem rozwiązaniu Rady narodowej.

Tryumf kramikarstwa politycznego.

Handel z Rosją bolszewicką zbawi świat — tak twierdził p. Lloyd George.

CZY TO NAPRAWDĘ MÓWI POLITYK?

PARYŻ. 12 2. (PAT) W swej mowie w Izbie gmin oświadczył Lloyd George między innymi, że wojska angielskie opuściły całkowicie Rosję z wyjątkiem okręgu Baku a i stamtąd będą wkrótce wycofane i przeniosą się do Konstantynopola. Europa jest niezdolna do odbudowy bez korzystania zasobów Rosji. Jest oczywistym, że bolszewizm nie można pokonać przy pomocy oręża nawet przy współdziałaniu państw sąsiednich. Anglja, Irancaja i Stany Zjednoczone nie okazują bynajmniej skłonności do ponoszenia kosztów, zbrojnych ani utrzymywania armji w tym celu. Pozostaje tylko druga

alternatywa, aby zawrzeć pokój. Ale wpraw skontaktować należy, czy Rosja wyrzekła się swych metod barbarzyńskich i czy rząd jej skłonny jest do powrócenia zasad cywilizacji. Okropności bolszewizmu obrzyły całą ludzkość. Rosję z bolszewizmem można doprowadzić do zdrowego rozsądku przy pomocy wprowadzenia handlu. Handel będzie środkiem do położenia kresu bolszewizmowi, a wróci Europie nieodzowne produkty Rosji. Drożyzna wszędzie panuje i jeszcze wzrasta. Europa środkowa ginie z głodu podczas gdy spichrze rosyjskie aż przelewają się od obfitości ziarna. Niemożliwym jest uzyskanie tych zasobów siłą oręża.

Z krainy czerwonego teroru.

MOSKWA 12 2 (PAT) W całej Rosji sowieckiej przedłużony jest dzień roboczy, początkowo wprowadzono go w miastach w pobliżu frontu, przedłużając dzień pracy o jedną do 2 godzin. Następnie wprowadzono tę zmianę w innych miastach. Władze sowieckie obejmujące rządy przyjęły zasadę 8 godzinnego dnia pracy. I obecnie nie zrzekają się tej zasady i będzie ona utrzymana w Rosji, lecz ze względu na sytuację potrzeba, stworzyć podstawi gospodarcze dla przyszłości. Trzeba pracować. Powiększono pracę do 10 godzin a nawet do 12.

BOLSZEWICY W BESARABII.

WIENIEN 12 2 (PAT) W. B. K. donosi z Moskwy. Komunikat bolszewicki. Nasze stráže przednie przekroczyły Dniestr pod Majaki i znajdują się na terytorjum Besarabskim. Silny oddział nieprzyjacielski

został rozbity i wzięto wielu jeńców i zdobyto karabinów maszynowych.

JUŻ PRACUJĄ?

WARSZAWA. 13 2. (PAT) Na konferencji wojsk czerwonych w Moskwie z powodu zawarcia pokoju z Estonją Lenin powiedział.

Uczyniliśmy chwilowe ustępstwa, aby położyć kres przelewowi krwi. Proletariat estoński rozumie to dobrze. Przywódca komunistów estońskich Anwelton może potwierdzić, że już bliska jest chwila panowania proletariatu. Radek rozpoczął już propagandę.

Liczba jeńców wojennych niemieckich wywiezionych z Francji do Niemiec wynosi 125.000 żołnierzy i 1900 oficerów.

O granice Rosji.

Paryż 13 II (PAT). Z Londynu donoszą: Na posiedzeniu Izby gmin wniósł Robert Cecil, aby Liga narodów wysłała międzynarodową misję do Rosji celem zbadania sytuacji i prowizorycznego zakreszenia granic Rosji w stosunku do państw ościennych.

Pomoc zastrzeżeniem.

Wiedeń 13 2 PAT „Temps” zamieszcza wyjaśnienie w sprawie wywodów Chamberlana a mianowicie, że stara się on o uzyskanie kredytu dla Austrii i Polski celem zażegnania klęski głodowej, ale pozostaje przy oświadczeniu rządu z końca listopada, że Anglja nie weźmie udziału w pomocy o ile nie będzie zapewniony udział Szwajczerów Zjednoczonych i to w wydatkach państwa.

Kronika telegraficzna.

LONDYN 12 2 (PAT) Hawas. Przybył do Londynu włoski prezydent ministrów Nitti powitany na dworcu przez Lloyda Georgea.

PARYŻ 9 2 (PAT) Wczoraj po południu odbyło się w sali Zegarowej podpisanie traktatu między Ameryką, Anglja, Danją, Francją, Włochami, Japonją, Norwegją, Holandją i Szwecją w sprawie praw Norwegji do Spitzbergu.

Powróciła j Moskwy delegacja lotewskiego Czerwonego Krzyża, która zawarła umowę kompensacyjną w sprawie wymiany jeńców. Bolszewicy uznali zasadę rewakuacji.

Do Łotwy przybył celem zbadania stosunków finansowych angielski przedstawiciel Fontington. Prejakt pałacu wystawowego w Paryżu został

Podziękowanie.

Tym którzy raczyli oddać ostatnią przysługę naszemu najukochańszemu mężowi, ojcu, teściowi i dziadkowi,

Ś. † p.

Peliksowi Pakulskiemu

a w szczególności przewleblemu księdzu, który odprowadził drogę nam zwłoki na cmentarz, i chórowi Św. Józefa, oraz wszystkim krewnym i znajomym, składając serdeczne „Bóg Zapłać”

435

Rudzin.

DLA J. PIŁSUDSKIEGO.

W niedzielę 29 lutego r. b. o godz. 10-ej rano w Ratuszu odbędzie się plenarne zebranie Zjazdu Głównego Komitetu Daru Narodowego. Wszystkie istniejące Komitety Prowincjonalne, miejskie, powiatowe, gminne są uprzejmie proszone o wysłanie delegatów

CUDOWNE OCALENIE.

Ks. Wincenty Giebartowski z Konstantynowa przybył do Łodzi w celu wygłoszenia mowy w koscielnym z powodu objęcia morza przez Polskę. Przechodząc wieczorem przez nie oświetlone latarniami gazowymi ulicę. Zawadką wpadł do kanału, z którego jedna płyta żelazna została zdjeta. Upadek był tak silny, że Ks. G. zemdlął od uderzenia głową o kamienie. Podnieśli go dopiero dobrzy ludzie i ocalili. Dziękując Bogu za cudowne ocalenie, Ks. Giebartowski złożył 1000 marek na flotę polską, nie mogąc w dniu dojścia wojsk polskich do morza, z powodu rozbitcia głowy wejść na kazalnice, aby wygłosić odpowiednią mowę, do swoich współziomków, oczekując tak doniosłej uroczystości wynagradzającą stratę, chciał swoim czynem patriotycznym dać przykład do naśladowania. Spodziewamy się, że dar ten nie zostanie odosobniony i pociągnie za sobą dalsze naśladowców. Niechże flota i port własny polski Pucku rośnie jak najszybciej.

Rozkład jazdy.

Ważny od 31 stycznia 1920 roku.

Łódź-Fabryczna.

Nr 334	odchodzi	18.20
Nr 335	przychodzi	22.50
Nr 332	odchodzi do Kolaszek	0.05
Nr 323	przychodzi z	5.10

Łódź-Kalisza.

Nr 501	odchodzi do Kalisza (kurjer)	1.26
Nr 502	" " Warszawy "	5.47
Nr 551	" " Warszawy "	3.40
Nr 552	" " Kalisza	9.42
Nr 332	" " Kolaszek	15.00
Nr 331	przychodzi z	18.05
Nr 514	odchodzi do Warszawy	18.49
Nr 513	przychodzi z Warszawy	21.27
w stronę Kalisza o godz.		

Warszawa—Wilno.

Nr 1713	odchodzi do Wilna	21.05
Nr 1714	przychodzi z	10.30

Kolaszki—Warszawa.

— Odchodzi do Warszawy		23.43
(6)	" " " (kurjer)	6.45

Kolaszki—Sosnowiec.

(5)	Odchodzi do Sosnowca (kurjer)	1.07
(1)	" " Paryża (koalicyjny)	2.40
(5)	" " Sosnow. (mieszany)	6.36

Warszawa—Aleksandrów.

Nr 411	odchodzi do Aleksandrowa	7.20
Nr 416	przychodzi z	0.05

Skierniewice—Aleksandrów.

Nr 451	odchodzi do Aleksandrowa	5.14
Nr 452	przychodzi z	12.00

Aleksandrów—Ciechocinek.

Nr 418	odchodzi do Ciechocinka	15.05
Nr 416	przychodzi z	22.40

Na Jarmark Gdański.

Warszawawa 12 II. (PAT) Komitet jarmarku gdańskiego komunikuje: przepustki na przejazd na jarmark gdański wydaje w dalszym ciągu Biuro Knifetu w Warszawie Elekto raIn, 2. Wizyty wojskowe dla udających się najarmark zostały skasowane. Gotówkę wolno przewieść ze sobą w wysokości do 10 000 marek na każdą przepustkę, sumy większe należy przekazywać przez Bank Związkowy Spółek Zarobkowych, Jasna 2. Przejazd do Gdańska, i z Gdańska będzie się odbywał w specjalnych pociągach. Karty na miejsca w pociągu wydaje Biuro komitetu jarmarku.

Polscy milionerzy w Ameryce.

Wedle wiadomości z Chicago, fala powrotna z Ameryki do Polski będzie według wszelkiego prawdopodobieństwa olbrzymia w 1920 roku. Ludzie nie mogą doczekać się chwili, gdy nastaną dogodniejsze warunki podróży do Polski. Wracają będą przede wszystkim ludzie z pieniędzmi, aby w stronach ojczystych osiąść na roli, założyć jakiś warsztat rzemieślnicy, albo fabryki, lub też zabrać się do handlu.

W Ameryce spotkać można dużo ludzi, którzy z powodu dzisiejszej niskiej waluty markowej mają po kilkaset tysięcy a nawet po kilka milionów marek. Każdy z nich

o „businessie” w Polsce i pragnie przyczynić się do jej odbudowy.

Ludzi takich, którzy posiadają po 2000 do 3000 dolarów (prócz pieniędzy na koszty podróży) mamy w Ameryce dziesiątki tysięcy, a przyszłych półmilionerów; milionerów będziemy mieli całą masę. Wszak dziś potrzeba mieć tylko 12.500 dolarów, aby być w Polsce milionerem.

CHŁOPCY

potrzebni zaraz. Wiadomość w administracji Rozwoju*.

? Officer Gwardji ?

Ogłoszenie.

Posiadacze karty żywnościowej okresu 118-go uprawnieni są do nabycia

ćwierć funta mąki pszennej krajowej po Mk. 1 za funt

na zasadzie odcinka № 8

ćwierć funta mąki pszennej amerykańskiej po Mk. 1.60 funt

na zasadzie odcinka № 9

MAGISTRAT

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Łódź, dnia 14 lutego 1920 r.

447-1

Fabryka ogniów elektrycznych.

„Suchy element elektryczny” w Zawierciu.

istniejąca od 1908 roku wyrabia:

Elementy suche. Elementy do nalewania czystą wodą. Elementy zbiorowe o napięciu 3 volt i wyżej różnych rozmiarów po cenach konkurencyjnych. Przy porównaniu cen prosimy zwrócić uwagę na gwarantowaną wydajność naszych elementów. Dostawa natychmiastowa ze składu w Warszawie.

Wyłączny zastępca. Inż. Familjanowski, Warszawa, ul. Czackiego 8, tel. 80-60. 439-1

Warszawskie Akc. Tow. Pożyczkowe na zastaw ruchomości (LOMBARD AKCYJNY) Oddziały Łódzkie: I Zachodnia 31 II Moniuszki 11 (róg Sienk. 23) zawiadamiają, iż dnia 18 Marca 1920 r. i dni następujących odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej 31 LICYTACJA celem sprzedaży zastawów, nieprolongowanych we właściwym czasie, a zastawionych w Oddziale I-ym Zachodnia 31 i w Oddziale II-im Moniuszki 11 (róg Sienkiewicza 23). Podczas licytacji prolongata zastawów, wystawionych na licytację, przyjmowaną nie będzie. Wykaz numerów zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w „Kurjerze Łódzkim”. Procent należy już wpłacać 405-3

400 Mk.

placę za aparat starych zębów. Kupuję także stare złoto i stare złota zęby, za co placę najwyższe ceny. Andrzejka Nr 7, w prawej oficynie, parter. Madryczny.

580-5

Poznańskie

2 przedsiębiorstwa (hotel i dom towarowy), od przeszło lat 30 dobrze zaprowadzone i prosperujące w miastach poznańskich są z powodu wyjazdu zaraz korzystnie do nabycia. Wypłata na hotel 100000 Mk, na dom towarowy 75 000 - Zgłoszenia pod № 2866 do „Par” Poznań, Rycerska №8. 437-1

Ogrodnik-stróż

w starszym wieku żonaty, bezdzietny znający się na sadownictwie i warzywach potrzebny zaraz. Wiadomość w Cukierni Szaniawskiego. 406-5

Najlepiej sprzedać można biżuterję, stare złoto, srebro i zegarki u jubilera Eisenberga.

Główna 60

Placę dobre ceny.

426-10

Dr. med. Stefan Kleniewski

ordynuje w chorobach płuc, krtani, gardła, nosa i uszu od 1 do 2 i od 5 do 7. ul. Nawrot 17, - róg Sienkiewicza. 443-6

Potrzebna lina do motoru

łaskawe oferty pod „Lina” w Adm. Rozwoju, 444-3

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzejka Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół p.p. Pante 11-12 rano 19,0

Kupno i sprzedaż.

Aparat fotograficzny do montażu mentalnych zdjęć z wszelkimi przyborami jest do sprzedania wiadomość ul. Drewnowska 95 Wojciech Sobon. 1427-2

Domy w Łodzi, Poznaniu, Gnieźnie Inowrocławiu i Ostrowie majątki ziemskie różnych wielkości, młyny wodne i parowe cegielnie w Łodzi ma do sprzedania Biuro Handlowe Taszyckiego, Piotrkowska 9C. 1454-1

Maszyny: do eksploatacji torfu prasowanego, żniwiarki, plugi motorowe, maszyny do przemysłu drzewnego do budowy szos dróg II. p. ma do sprzedania Biuro Taszyckiego, Piotrkowska 90 1447-1

Sprzedam sklep spożywczy Wólczńska, 102 1448-3

Sklep spożywczy dobrze prosperujący sprzedam z powodu poboru do wojska Zielona 42 1439-3

Wille domki z ogrodami, lasami, stawami zarybionymi, oraz placem i gospodarką wiejską do sprzedania w Rudzie Pabjanickiej. Wiadomość na miejscu u Neufelda dworek Wasilewskiej przy kościółku. 1450-2

Dom murowany piętrowy z trzema pokojami z ogrodem sprzedam: Mikołaj Piotrkowska 47 księgarnia Fiszer 1444-2

Sprzedaje domy, fabryki i posiadłość ziemską. Wiadomość ul. Nawrot 144 m 2 1455-3

Różne.

Pokój umeblowany z oddzielnym wejściem i elektrycznością do wynajęcia Wólczńska 63 parter Adamski. 5678-2

Potrzebny chłopiec do biura zgłaszać się od 4 6. Biuro Taszyckiego, Piotrkowska 90. 1445-1

Potrzebny stróż Szkoła 25, zgłaszać się od 5-7 do sklepu, 1451-2

Potrzebny czeladnik szewski na damską szpilkową robotę płacą od 55-60 mk. Aleksandrów pod Łodzią ul. Kościelna 394. Magazyn obuwia. 1446-2

Wdowiec z 2-letnim dzieckiem, poszukuje osoby w średnim wieku, mogącej zająć się gospodarstwem. Ul. Skwerowa 10 od godz. 6 do 7 i pół w. 1450-2

Wiemając możliwości załatwienia w wpisowego, dla uczennicy 2-jej kl. szkoły realnej, będąc bez zajęcia, proszę osoby zamożne, które byłyby w możności udzielić swej pomocy do dalszego kształcenia, inaczej zmuszony jestem przerwać jej dalszą naukę. Oferty proszę do Rozwoju „dla wdowca”. 1451-1

Ważne dla Pań! Robota bluzki w mk. 20, spodniczki mk. 20 kostjuma mk. 70 palta mk. 70. Piotrkowska 154 m. 18. 1449-1

Wycucam dorosłych szybko języka polskiego, arytmetyki do buchalterji. Benedykta 14 m. 25. 1456-5

Zagubione dokumenty.

Goldberg Hersz zagubił kartę węglową.

Sztor Krajndel zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 1420-3

Mikołajczyk Antonina. Zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 1425-3

Biliński Michał zagubił kartę węglową Wólczńska № 45. 1421-1

Bładzińska Agnieszka zagubiła kartę węglową Złota № 8. 1422-1

Dominik Stanisława zagubiła legitymację chlebową na 2 osoby. 1457-1

Lyszkowski Konstanty zagubił paszport rosyjski wyd. w gm. Wiskitno. 1438-3

Buchwald Marii skradziono paszport niem. wyd. w Warszawie. 1431-2

Szachurski Józef zagubił legitymację na osobę 1. 1426-1

Klys Ignacy zagubił paszport niemiecki wyd. w Chojnach 1455-4

Pies czarny podpalany zaginił, wabi się Bello Odprowadzić za nagrodą Zakatna 64 restauracja 1434-1

Malecki Stanisław zagubił legitymację węglową Zielona 59 1440-2

Poruta Antonina zagubiła paszport rosyjski wyd. w Karszewie 1424-3

Buchwald Marii skradziono paszport niem. wyd. w Warszawie, kartę chlebową okresu 118 oraz kartę na żywność z Związku Gward. Państwowych, oraz pieniądze. Upraszam łaskawego zwrócić o zwrot paszportu pocztą lub do „Rozwoju”. 1430-4

Zaginał paszport rosyjski na imię Leona Majewskiego wydany z gminy Rębowo ziemi Plockiej. 1433-3

Abram Jakób Fiszman zgubił oświadczenie wydane przez P.K. U. w Łodzi № 532(558). Zwrócić Zawadzka 1434

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż.

A.A.A.A.A.A.A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, gwarańcja za złoto, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, poleca Pierwszy tani polski sklep zegarmistrzowski-jubilerski ul. Brzezińska 10 Jan Placek. Uwaga! Kupuję brylanty, złoto, srebro, biżuterję płacę najsumienniej. 144-1

A.A.A.A.A. Najtańsze źródło. Taniej niż wszędzie: resztki i od sztuki na męskie ubrania fabryki Leonarda i innych. Szewloty, korty, welna na damskie kostiumy, spodniczki i bluzki, etaminy, batysty. Białe towary, płócienna, na wyspy, pościel, surówka, lastyng, czarny aksamit, cajtgi oraz inne. Kilińskiego 40 m. 10 2 p. front z prawa n w s c p 1237-18

A.A.A.K Kupuję meble, pianina, futra, dywany garderoby, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Wólczańska 43 róg Benedykta m. 6. -5

A!A!A Kupuje wszelkie futra oraz surowe płacę najlepiej, przyjmuję reperacje Piotrkowska 24 Grosman.

A!A! Meble różne wyprzedam tanio. Łóżka, materace, szafy, kredens, stół, krzesła, otomane, garnitur mebli, leżankę, słupki, stoliki, etażerki. Piotrkowska 261 m. 4 II piętro, front 1265-2

A!A! Resztki najtaniej sprzedaje H. Szebrnik w Łodzi ul. Piotrkowska. Nr 34 2-gie piętro front. Metr czyli 1 1/4 lokcia towaru na Bekieszce i burki od 61 mk. -

A kuszarka Ripikowa Piotrkowska 132 m. 14, a dla pań przyjezdnych lokal. 1099-15

A Meble różne, wyprzedam zaraz tanio Piotrkowska 225 m. 3 I piętro front -9

Sprzedam sklep spożywczy i budkę Radwańska 45 1400-3

Sklep sprzedam z powodu wyjazdu Grabowa Nr 15 1388-2

Sklep spożywczy sprzedam z powodu wyjazdu. Przędzalniana 87 1379-3

Magiel do sprzedania Kozłiny Polna, 9 1375-1

Dom z ogrodem do sprzedania, w Ozorkowie. Wiadomość Łódź, Targowa 33m. 10 1411-2

Waga 10. padawa sprzedam Złotonia 59 wiadomość w sklepie 1398-2

Sprzedam otomane szafy łóżka stół, zegar portjery maszynę gramofon. Aleja-Kosciuszki 26.-4 1382-2

Zęby sztuczne i złote korony zęby stare i nawet polamane. Kupuję i płacę Najwyższe ceny ul. Cegielińska 60 naprzeciw dawnego Polskiego Teatru u Karabanowa w podwórzu na parterze. 1383-2

Włóknina sprzedam Karolewska 36 Wiadomość w piwniarni. 1340-1

Domek murowany do sprzedania na Nowo - Lutomińskiej Nr 11 bardzo tanio. 1236-2

Pokoje frontowy umeblowany z oddzielnym wejściem z gazowym oświetleniem jest na ulicy Konstantynowskiej 45 m. 6

Sklep, spożywczy do sprzedania Władomość w sklepie Miłsza 13 1245-2

Za zęby sztuczne, używane najsumienniej płaci Lecznica zębów Rozwadowska róg Piotrkowskiej. 1164-1

Masażystka dyplomowana leczy masażem skutecznie choroby mięśni i stawów, gimnastyka lecznicza szwedzka. Poniom porady kosmetyczne. Przyjmuje komplety gimnastyki szwedzkiej. Kilińskiego 77 od 6-8

Jest do sprzedania dwie pompy. Uki jedna podwórzowa druga łokowa Sztalugi koła liwar ciężarowy do podnoszenia ciężarów Witezak Rzgowska 141 Czytelnik Rozwoju. 1243-2

Jest zaraz do odstąpienia udziału do współwłasności jednego z kinematografów w Łodzi. Blizsza wiadomość u p. Marowieckiego, Przejazd Nr 4 1263-2

Przejazdnie z powodu wyjazdu Pł. 40 x 80 przy Pasaż - zalc wiadomość Pańska 7 sklep Brzeszczyński. 1301-1

Jest do sprzedania kilka kompletów narzędzi wiertniczych do budowy studzien artezyjskich do I. Feliksa, Częstochowa ul. Dzika 31. - 1327-1

Meble sprzedaje po cenach najniższych. Orła 23. Stolarsnia. 227-7

Sklep spożywczy do sprzedania Senatorska 26. 1352-2

Dom do sprzedania przy ul. Fabjanickiej Nr 35 wiadomość u Wolaka Zakątna 42 m. 15. 1321-1

Sprzedam dom 3 piętrowy, murowany, ewentualnie z placem. Wiadomość: Nowo-Cegielińska 27 m 10 drugie piętro 1323-1

Jest zaraz do odstąpienia udziału na własność jednego z kinematografów Łódzkich. Blizsza wiadomość u A. Mazowieckiego Przejazd 4 -1

Sprzedam zaraz meble z dwóch pokojów oraz sprzęty kuchenne Piotrkowska 134 m. 9 II piętro oficyna. 1339-2

Urządzenie sklepowe do sprzedania Łomżyńska. 24. Kazi. mierz Kamiński 1358-2

Sprzedam szafę o 42 szufladkach do sklepu spożywczego wiadomość Juliusza Nr 28 sklep. od 2 do 4 - ej p.p. 1356-1

Do sprzedania sklep spożywczy. Kolonijny Miłsza. 10. 1372-3

Masło tłuste oselkowe do sprzedania Wólczańska 149 m 6 1366-1

Maszyna bardzo dobrze szyjąca dla kamaszniczka do sprzedania wiadomość ul. Juliusza Nr 28 (Mleczarnia) 1373-2

Sprzedam zaraz umywalkę biurową toaletka stół krzesła gazowa lampa kuchenna kredens. Andrzejka 38 1407-2

Posiadłość 14 to - morgowa z zabudowaniami i ogrodem owocowym do sprzedania na wsi w pobliżu Łodzi wiadomość Nawrot 8 m. 1. 1371-3

Sklep spożywczy sprzedam Międziana 12. 1342-1

Potrzebny zaraz młody zdolny i pracowity pomocnik biurowy, piszący na maszynie, na stałą posadę do biura technicznego. Oferty własnoręcznie z podaniem referencji i odpisami świadectw dotychczasowej praktyki złożyć w admin. Rozwoju pod lit. E. T. H. -1

Meble rozmaite do sprzedania i kuchenne urządzenia jasne Sienkiewicza 89 w oficynie partner. 1405-2

Korepetytor zdolny potrzebny zaraz Piotrkowska 97 u fotografa Zakrzewski 1374-1

Wóz parokony prawie nowy tanio do sprzedania. Wójtówka, dom Traugutta 1225-3

Maszyna do szycia Singera okazyjnie do sprzedania Brzezińska 15 m. 10 Placok. n w c 1195-2

Maszynę do szycia sprzedam. Pograniczna 13 Widzew. 1382-3

Do sprzedania kredens i stół. Wiadomość Rozwadowska 2. W. Luczak. 1406-3

Ważne dla szkoły, nauczyciela, w lab samouka chemika. Sprzedam szafę z przyrządami chemicznymi wraz z małym mikroskopem małą wagką, solami etc cena -350 mlk. ul. Senatorska Nr 3 1- e p. od 3-5 1399-2

2 postumenty żelazne wraz z nikielowymi armaturami i przysznice do pieców kąpielowych (przedwojenna robota) tanio od dam. Juljusza 10, u gospodarza 1386-2

Sprzedam urządzenie sklepowe Rokielińska Nr 31 sklep tabacznny. 1419-2

Dom drewniany z placem sprzedam. Wiznera 28 wiadomość u stolarza 1423-6

Z powodu stosunków rodzinnych sprzedamy drogo, byle zaraz, zakład fryzjerski, w dobrym punkcie i dobrze prosperujący. Wiadomość na miejscu. ul. Złotowska 24 -2

Różno.

ZĘBY

Najwyższe ceny płaci Cegielińska 22 m. 6 (II-ie piętro front)

Poszukujemy lo kalu sklepowego (z wystawą) z pomieszczeniem na biuro możliwie centrum miasta blisko dworca towarowego. Zgłoszenia przyjmuje Admin. Rozwoju sub. "Maszyni". 1414-1

Poszukuje 1 lub 2 pokoi umeblowanych przy rodzinie; możliwie ze światłem elektrycznym oferty do Redakcji "Rozwoju" pod M. K. 237, 1363-2

Kawaler lat 26 polak katolik posiadający 2 kl. wykształceniem pragnie przyjąć miejsce praktykanta we dworze. Oferty z wyszczególnieniem nadsyłać: Łódź Targowa 31 Fr. Czerwiński. 1404-2

Potrzebne prasowaczki Wschodnia 36 pralnia. 1401-2

Panienci są potrzebne do haftu Sienkiewicza 34 m. 37 1377-2

Kursy języków nowożytnych dla dorosłych Marty Lederowej, Dzielna 56- b, polski, francuski angielski, niemiecki. O pła miesięczna 30 mk. za każdy język zapisy codziennie od 2-3. 1376-1

Potrzebni są chłopcy do odłączenia do zakładu kłobatorskiego Sienkiewicza 3. 1374-2

Potrzebny chłopiec do ogrodnika na wleś Piotrkowska 45 w cukierni. 1417-1

Kupię dom z ogrodem lub też małe gospodarstwo gotówki mam 40,000, oferty Łódź administracja Rozwoju "dla poszukującego kupca". 1413-2

Panna biegle pisząca na maszynie poszukuje posady. Oferty w Rozwoju pod "poszukuje". 1410-2

2 kawalerowie, rzemieślnicy lat 24 i 26 pragną zapoznać panienki w celu późniejszego ożenku. Oferty wraz z fotografią proszę składać w redakcji Rozwoju pod lit. "A Z 165". Dyskrecja rzecz honoru. 1409-1

Wopyta, obcasy szewskie Warszawskiej fabryki nadeszły. Sienkiewicza 25 mieszkania 6 n s s w 1180-2

Potrzebni są terminatorzy do szlusarni, którzy się chcą nauczyć szlusarswa mogą się zgłosić na Łakową 22 n w c 1190 2

Potrzebna prasowaczka do kosiarki Sienkiewicza 34 pralnia. 1338-1

Potrzebna rzetelna kobieta do sprzątania małego mieszkania na stałe. Płae Dąbrowskiego 3 m. 11 (Targowy Rynek) między Dzielną i Cegielińska 1204-2

Motocykle, rowery przyjmuję do reperacji, emalowania, niklowania, i regulowania; duży wybór rowerów na składzie Sienkiewicza 30 Kukuta 1260-1

Dziś PRZEDSTAWIENIE dla dzieci i młodzieży.

Początek: o g. 2.30 p. p. Ceny miejsc od Mk. 1.90.

Radogosie Towarzystwo Pożyczkowo Oszczęd. Złotowska 64, przyjmuje wkłady na oszczędność, wydaje pożyczki markowe. cz. n. 1328-77

Potrzebne kompletnie zdolne staniczarki i spódniczarki Benedykta Nr 10 m 17 1354-1

Ogrodnik wykwalifikowany z doświadczeniem i znajomością posady na wsi. Oferty w administracji Rozwoju pod "G K" 1349-1

Bezplatnie. Młoda panina, poszukuje zajęcia w jakimkolwiek biurze w celu praktyki. Wykształcenie posiadam 4-kl. umiem pisać na maszynie. Oferty proszę składać w Rozwoju pod "Bezplatnie". 1353-1

Gospodyni pracowita i sumienna na potrzebna do domowego i wiejskiego gospodarstwa blisko Łodzi. Zgłoszenia w Rozwoju pod "Gospodyni 40" 1357-1

Poszukuje mieszkania od zaraz 3-4 pokoje z kuchnią, z elektrycznością, może być i gaz. Za pośrednictwem sowiec wynagrodzę. Wiadomość ul. Emilji 6 m. 2, od godz. 2 do 6 wieczorem. 1432-3

Poszukuje szycia w domach prywatnych znam wszelkie roboty ręczne może być na wyjazd Wiadomość ul. Nawrot 70 m 31 1428-3

Zgubione dokumenty Genowefa Kasprzak zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1241-1

Pawlak Eugenia zagubiła paszport tymczasowy wyd. w Łodzi 1157-1

Poruta Antoni zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 1155-1

Adam Maciejak Częstochowski ka 8 zagubił legitymację na parę koni. Znalazca zwróci za nagrodą pod wskazanym adresem. 1141-1

Gostyński Adam zagubił kartę węglową Piotrkowska 164 1161-1

Kaszczyk Wojciech zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1161-1

Mencel Eleonora zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1170-1

Zaginal paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Stanisława Jabłkowskiego. 1197-1

Antoniewicz Józefa zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1213-1

Portmonetka zgubiona na Sienkiewicza jest do odebrania w adm. "Rozwoju". 1213-1

Zaginal paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Franciszka Mikula ul. Rzgowska 17 1226-1

Dembowski Antoni zgubił paszport niemiecki z gminy Komorniki powiat Grójcecki i portfe z 250 mk. Uczciwy znalazca, ze chce zwrócić za wynagrodzeniem ul. Konstantynowska 55 1045-2

Zaginal paszport wydany na imię Lucyny Gończykowskiej. 1385-2

Zaginal paszport i metryka karta odroczenia wydana z P. K. U. data 6-10 1919. Mojżesz szot. Pieprzowa 10. 1513-2

Zaginęły dwa weksle: jeden na 150 rubli, drugi na 200 rubli wydane przez Feliksa i Magdalenę Dobrowolskich. Łaskawy znalazca może się zgłosić do redakcji "Rozwoju". -1

Janaszkiewicz Helena zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 1234-1

Szyfer Kazimiera zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 1347-1

Zaremba Jan zagubił paszport niem. wydany w Łodzi. 1347-1

Bayer Janina zagubiła paszport niemiecki wydany w Kutnie. 1348-1

Zupert Paulina zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1351-1

Wojciech Kolański zagubił paszport wydany z gminy Chojny. 1351-1

Sniemiecki zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1355-1

Fornalczyk Józef zagubił tymczasowy paszport wydany w Łodzi. 1357-1

Stusińska Antonina zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1355-1

Olczykowski Andrzej zagubił paszport niemiecki wydany w Gródku na Litwie. 1250-1

Zilde Fajntuch zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1246-1

Zaginal paszport Władysław Jankatowicz wydany w Łodzi. 1312-1

Nagroda 400 marek. Zginęła parę tygodni temu książeczka od nabożeństwa oprawiona w szarą skórko. W wierzchniej okładce wpuszczony grubi drewniany czarny krzyżyk otwierony. Na rogu okładki okucie srebrne, wyobrażające głowę kobiecą i głowa węża. Na spodniej okładce książeczki monogram F. Z. Pieczyński, Nowy Rynek 9, 5. 1353-3

Bryl Helena zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 1241-1

Antoniewicz Józefa zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1215-1

Ples-wilczek bury zaginal we wtorek o 5. Znalazca odprzewadzi za wynagrodzeniem na Dzielną 16 do stróża. 1398-2

Jan Budziński zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1394-2

Zagubiono paszporty na imię Bohdana Bidermana Zofii Chlebowskiej Arkadiusza Chlebowskiego Antoniny Kaporzyńskiej wydana w Ostrołęce. Metrykę Zbigniewa Chlebowskiego wydana w Kijowie 1390-2

Michalina Wronecka zagubiła paszport wydany w Łodzi. 1412-2

Zaginal paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Ludwika Augustyna. 1284-1

Andrzej Malinowski zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 1884-2

Antezak Marjan zagubił paszport i kartę odroczenia na 1 rok wydana z P. K. U. w Łodzi. 1389-2

Hajde Rudolf zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 1458-3

Roszak Aleksander zagubił paszport rosyjski legitymację chlebowa i kartki 118 okresu węglową kartę naftową i nadkartę Przędzalniana 118 1455-3

Pięta Józefa zagubiła kartę węglową Ludwika 26.